

Ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen

Kvl 11.04.2025 § 25
350/00.00.00.00/2024

Vaalil:n 63 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen kello 19.00 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Keskusvaalilautakunta päätti 20.1.2025/12 § että ennakkoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen alustava tarkastus suoritetaan sitä mukaa keskushallinnossa, kun ne saapuvat keskusvaalilautakunnalle ja lopullinen tarkastus tapahtuu keskusvaalilautakunnan 11.4.2025 kello 19.00 pidettävässä kokouksessa.

Ennakkoäänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos

1. Ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin;
2. Vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
3. Lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin tai päätellä, kuka on äänestänyt;
4. Kotiäänestys on kohdissa 1.-3. mainittujen syiden lisäksi jätettävä huomioon ottamatta, jos lähetekirjeestä puuttuu äänestyksessä läsnä olleen 18 vuotta täyttäneen henkilön nimikirjoitus.

Jos lähetekuoressa oleva lähetekirje on kyllä osoitettu kunnan keskusvaalilautakunnalle, mutta äänestäjä ei äänioikeusrekisterin mukaan kuulu kyseiseen kuntaan, vaan on äänioikeutettu muussa kunnassa, on lähetekirje virheellisesti osoitettu. Tällaiset ovat mahdollisia niissä tapauksissa, joissa lähetekirje on täytetty käsin.

Jos kuntavaalien lähetekirje on virheellisesti osoitettu toisen kunnan keskusvaalilautakunnalle, lähetekirjettä ja vaalikuorta ei siirretä eteenpäin, koska oletetaan, että lähetekirjeen virheellisesti osoittanut äänestäjä on myös virheellisesti äänestänyt väärän kunnan ehdokasta. Nämä äänestykset jätetään ottamatta huomioon.

Jos aluevaalien lähetekirje on virheellisesti osoitettu toisen kunnan keskusvaalilautakunnalle, lähetekirje voidaan siirtää eteenpäin saman hyvinvointialueen sisällä. Sen sijaan toisen hyvinvointialueen kuntaan osoitettua lähetekirjettä ei siirretä eteenpäin, koska oletetaan, että lähetekirjeen virheellisesti osoittanut äänestäjä on myös virheellisesti

äänestänyt väärän hyvinvointialueen ehdokasta. Nämä äänestykset jätetään ottamatta huomioon.

Kirjeäänestys on jätettävä huomioimatta, jos

1. Kirjeäänestyksessä äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin;
2. Kirjeäänestyksen vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva tai muu asiaton merkintä;
3. Kirjeäänestyksen lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt. Tätä kohtaa sovelletaan myös niihin tapauksiin, joissa lähetekuoresta ei löydy lähetekirjettä eli sitä ei ole. Äänestäjän oman allekirjoituksen puuttuminen kirjeäänestyksen lähetekirjeestä on merkittävä puutteellisuus ja aiheuttaa huomioon ottamatta jättämisen, koska kirjeitse äänestäjän on allekirjoituksellaan vakuutettava, että hän on äänestänyt vaalisalaisuutensa ja vaalivapautensa säilyttäen. Mikäli äänestyksessä on käytetty avustajaa, lähetekirje voi olla myös avustajan allekirjoittama. Jokin vähäinen tai epäolennainen puutteellisuus lähetekirjeessä ei välttämättä aiheuta huomioon ottamatta jättämistä;
4. Kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetysmerkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta. Lähetekuoressa tulisi olla ulkomaan postimerkkejä, ulkomaan postileima tai, jos kansainvälistä kuriiripalvelua on käytetty, kuoressa tai siihen liitettynä tulisi olla muu vastaava todiste siitä, että kuori on peräisin ulkomailta, eikä Suomesta;
5. Kirjeäänestyksen vaalikuori on sillä tavalla avonainen, että voidaan päätellä, että avonaisuus johtuu jostain muusta kuin kuoren teknisestä toimimattomuudesta (eli muusta kuin siitä, että kuori on huonon liimapinnan vuoksi itsestään auennut) tai on muutoin sellainen, ettei varmasti voida vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin. Avonainen vaalikuori, josta voidaan päätellä, että sitä ei ole yritettykään liimata kiinni, aiheuttaa huomioon ottamatta jättämisen; samoin se, jos kuoresta voidaan päätellä, että se on ensin suljettu, sitten revitty auki ja sen jälkeen suljettu uudelleen;
6. Kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat laissa säädetyt läsnä olleiden todistajien allekirjoitukset ja heitä koskevat tiedot. Syntymäajasta voidaan päätellä, onko todistaja 18-vuotias. Todistajan nimestä ja osoitteesta saatetaan voida päätellä, onko hän joku VaaliL 66 d §:n 5 momentissa mainituista henkilöistä, jotka eivät voi toimia todistajana. Jos todistaja on alle 18-vuotias tai joku, joka ei saa toimia todistajana, äänestys jätetään huomioon ottamatta edellä kohdan 3 nojalla (lähetekirjeen perusteella ei voida vakuuttua siitä, että äänestys on toimitettu laissa säädetyin tavoin). Yksikin sanotuista perusteista riittää siihen, että kirjeäänestys jätetään huomioon ottamatta.

Ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysten alustavaa tarkastusta on suoritettu päivittäin kaupungin keskushallinnossa keskusvaalilautakunnan 20.1.2025/12 §:n päätöksen ja oikeusministeriön vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

Siltä osin kuin ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjoissa on VaaliL:n 63 §:n ja 66 §:n tarkoittamia perusteita, joiden mukaan äänestys mahdollisesti on jätettävä huomioon ottamatta, saatetaan nämä asiat keskusvaalilautakunnan ratkaistaviksi. Tällaiset asiakirjat esitellään kokouksessa.

Lisätietojen antaja	Keskusvaalilautakunnan sihteeri Timo Oravainen, puh. 044 432 5560
Esittelijä	Keskusvaalilautakunnan sihteeri
Päätösehdotus	Keskusvaalilautakunta päättää käsitellä ja tarkastaa kaikki keskusvaalilautakunnalle perjantaihin 11.4.2025 ennen kello 19.00 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ja tehdä niiden johdosta tarpeelliset toimenpiteet.
Päätös	Suoritetun tarkastuksen perusteella hyväksyttiin määräaikaan mennessä saapuneena yhteensä 3 181 lähetekirjettä, (mukaan lukien kotiäännet) aluevaalit 1 553 ja kuntavaalit 1 628 kpl vaalikuorineen ja näin ennakolta äänestäneiden henkilöiden nimet olivat äänioikeusrekisterissä ja äänestäjistä tehtiin merkinnät äänioikeusrekisteriin siltä osin, kuin niitä ei oltu tehty ennakkoäänestyspaikoissa.

Todettiin, että ennakkoäänestykseen oli äänioikeusrekisterin mukaan osallistunut yhteensä 3 181 äänioikeutettua seuraavasti:

001 Harjavallan äänestysalue <i>Aluevaalit</i>	miehet	naiset	yhteensä
	675	878	1 553
001 Harjavallan äänestysalue <i>Kuntavaalit</i>	miehet	naiset	yhteensä
	718	910	1 628

Kotiäänestyksessä äänesti 15 äänioikeutettua. Kotiäänestyksen toimittivat keskusvaalilautakunnan päätöksen mukaisesti vaalitoimikunnan puheenjohtaja Tapio Lajunen ja vaalitoimikunnan varapuheenjohtaja Sinikka Urmas.

Virheellisesti Harjavallan keskusvaalilautakunnalle osoitettuja lähetekuoria ja lähetekirjeitä saapui yksi kappale (laitosääni). Äänestäjä oli äänioikeusrekisterin mukaan äänioikeutettu Nakkilan kunnassa. Ääni jätettiin huomioon ottamatta.

Yksi äänestäjä oli virheellisesti merkitty äänestäneeksi aluevaaleissa Harjavallan ennakkoäänestyspaikassa, vaikka hän ei ollut käyttänyt äänioikeuttaan. Äänestysmerkintä poistettiin äänioikeusrekisteristä hänen osaltaan keskusvaalilautakunnan toimesta.

Kirjeääniä ei tullut.

Pöytäkirjan liitteenä nro 1: Huomioon ottamatta jätetty ääni.